

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IV kadencja
Komisja Finansów Publicznych
FPB-00- 56/04

Druk nr 3482

Warszawa, 17 listopada 2004 r.

Pan
Józef Oleksy
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu, Komisja Finansów Publicznych wnosi projekt ustawy:

- o zmianie ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych.

Zgodnie z art. 34 ust. 2 pkt 7 Regulaminu Sejmu uzasadnienie zawiera oświadczenie o zgodności z prawem Unii Europejskiej.

Do reprezentowania Komisji w pracach nad projektem ustawy została upoważniona poseł Anna Filek.

Przewodniczący Komisji
Finansów Publicznych

(-) Mieczysław Czerniawski

USTAWA
z dnia 2004 r.

o zmianie ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych

Art. 1.

W ustawie z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. Nr 124, poz. 1152 oraz z 2004 r. Nr 26, poz. 225, Nr 96, poz. 959 i Nr 141, poz. 1492) w art. 9 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Umowa ubezpieczenia obowiązkowego odpowiedzialności cywilnej, o którym mowa w art. 4 pkt 1 i 2, obejmuje również szkody wyrządzone umyślnie lub w wyniku rażącego niedbalstwa ubezpieczającego lub osób, za które ponosi on odpowiedzialność.”.

Art. 2.

Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2005 r.

UZASADNIENIE

Zmiana art.9 ust. 2 ustawy w stosunku do obecnego brzmienia, polega na wykreśleniu z zakresu odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń szkód wyrządzonych umyślnie przy ubezpieczeniach obowiązkowych wynikających z przepisów odrębnych ustaw lub umów międzynarodowych ratyfikowanych przez Rzeczpospolitą Polską, nakładających na określone podmioty obowiązek zawarcia umowy ubezpieczenia. Dotychczasowa regulacja, zwłaszcza w odniesieniu do takich ubezpieczeń OC zawodowych, może bowiem stanowić zachętę do działań niezgodnych z prawem. Jednocześnie uniemożliwione było wyłączenie odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń za szkody wynikłe z winy umyślnej ubezpieczonego, co powodowało, że ryzyko ubezpieczenia wszystkich grup zawodowych było nieatrakcyjne.

Obecna regulacja jest ponadto odmienna od standardów przyjętych na wszystkich rynkach ubezpieczeń, co powoduje że polskie zakłady ubezpieczeń napotykały trudności przy reasekurowaniu ryzyka odpowiedzialności cywilnej zawodowej. Proponowana zmiana jest zgodna z prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o ubezpieczeniach obywatelskich, ubezpieczeniowej Fundacji Gwarantowanej i Polskiej Biurze Ubezpieczeniowej Komunikacyjnej w tym celu jako projekt Komisji Finansów Publicznych a dotychczas ustawy art 9 ust 2 w pkt ustawy nie powoduje negatywnych skutków dla budżetu państwa.

Uzasadnieniem jest, że prowadzenie ubezpieczeń majątkowych przez podmiotów ubezpieczeniowych oraz ubezpieczeniowych od polisyjnie nowych.

J. K. Duma

Warszawa, dnia 22 listopada 2004 r.

Pan
Józef Oleksy
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia
w sprawie zgodności komisijnego projektu ustawy o zmianie ustawy o
ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu
Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych z
prawem Unii Europejskiej

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. - Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity: Monitor Polski z 2002 r. Nr 23, poz. 398, ze zm.) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Przedmiotem projektu ustawy o zmianie ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych jest zmiana art. 9 ust. 2 ustawy w zakresie objęcia umowami ubezpieczenia obowiązkowego odpowiedzialności cywilnej, o których mowa w art. 4 pkt 1 i 2 ustawy również szkód wyrządzanych umyślnie lub w wyniku rażącego niedbalstwa ubezpieczającego lub osób, za które ponosi on odpowiedzialność.

2. Stan prawa wspólnotowego w materii objętej projektem

Zagadnienia objęte proponowaną nowelizacją ustawy nie są objęte prawem Unii Europejskiej.

3. Traktat akcesyjny

W kwestiach związanych z proponowanym projektem ustawy o zmianie ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych Traktat o przystąpieniu Republiki Czeskiej, Republiki Estońskiej, Republiki Cypryjskiej, Republiki Łotewskiej, Republiki Litewskiej, Republiki Węgierskiej, Republiki Malty, Rzeczypospolitej Polskiej, Republiki Słowenii i Republiki Słowackiej do Unii Europejskiej (Traktat akcesyjny) nie zawiera żadnych postanowień.

4. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa wspólnotowego i postanowień Traktatu akcesyjnego

Przedmiot projektu ustawy nie jest regulowany prawem wspólnotowym.

5. Konkluzja

Przedmiot projektu ustawy o zmianie ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Opracował: Zespół Prawa Europejskiego

Akceptował: Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

Lech Czajka

Deskrytory bazy REX: Unia Europejska, projekt ustawy, ubezpieczenia

Warszawa, dnia 22 listopada 2004 r.

Pan
Józef Oleksy
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia

w sprawie czy komisyjny projekt ustawy o zmianie ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej

Przedmiot projektu ustawy o zmianie ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych obejmuje zmianę art. 9 ust. 2 ustawy w zakresie objęcia umowami ubezpieczenia obowiązkowego odpowiedzialności cywilnej, o których mowa w art. 4 pkt 1 i 2 ustawy również szkód wyrządzanych umyślnie lub w wyniku rażącego niedbalstwa ubezpieczającego lub osób, za które ponosi on odpowiedzialność

Przedmiot projektu ustawy nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Projekt nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej.

Opracował: *Zespół Prawa Europejskiego*

Akceptował: *Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu*

Lech Czaplina

Deskryptory bazy REX: Unia Europejska, ubezpieczenia

Rzecznik Ubezpieczonych
Aleje Jerozolimskie 44, 00 – 024 Warszawa

Warszawa 2004.11.22.

RU/ 530 /AID/2004

Pan

Lech Czapla

Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Ministrze

W odpowiedzi na zapytanie z dnia 22.11.2004r. w sprawie projektu zmiany art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. Nr 124, poz. 1152) proszę o przyjęcie stanowiska Rzecznika Ubezpieczonych w sprawie wyłączenia z zakresu ochrony ubezpieczeniowej gwarantowancj w ramach umów obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej grup zawodowych, szkód wyrządzonych umyślnie oraz powstałych w następstwie rażącego niedbalstwa.

Jednym z trudniejszych do rozwiązania problemów, które pojawiły się podczas szerokiej dyskusji zarówno w czasie prac przygotowawczych jak i uzgodnień międzyresortowych dotyczących projektu zmiany ww. ustawy była kwestia słuszności pokrycia ochroną ubezpieczeniową szkód wyrządzonych z winy umyślnej.

Z jednej strony projektowany obecnie zapis w stosunku do dotychczasowego stanu prawnego ograniczy ochronę ubezpieczeniową wyłączając z jej zakresu szkody powstałe w wyniku umyślnych działań członków poszczególnych grup zawodowych, z drugiej strony należy jednak zgodzić się z przedstawicielami środowiska pośredników i zakładów ubezpieczeń, iż obowiązujące zapisy na tyle rozszerzyły dotychczasowy zakres ochrony ubezpieczeniowej, iż może to zagrozić bezpieczeństwu finansowemu strony podaźowej rynku ubezpieczeń (zakładom ubezpieczeń i reasekuratorom). Zagrożenia rzeczywiście mogą okazać się istotne, gdyż analizując treść regulacji nie trudno można wyobrazić sobie przypadki działań o charakterze kryminalnym mających na celu wyłudzenie odszkodowania. Stan ten miał doprowadzić również do trudności z uzyskaniem pokrycia w zakresie OC, znacznych zwyczajek składek za to ubezpieczenie jak również daleko idących trudności w pozyskaniu na nie ochrony reasekuracyjnej. Trzeba również przyznać, iż polska regulacja w tym zakresie odbiegała od standardów stosowanych na światowych rynkach.

W wyniku dyskusji, również z udziałem przedstawicielami nauki ubezpieczeń, a następnie rozważenia wszystkich argumentów, w naszej opinii należałoby przychylić się do projektowanej zmiany w art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. Nr 124, poz. 1152) jednak z poniższym zastrzeżeniem.

Trzeba bowiem zaznaczyć, iż przyjęcie zmiany art. 9 ust. 2 w proponowanym przez Komisję Finansów Publicznych kształcie, bez jednoczesnej nowelizacji art. 11 tejże ustawy umieszczonej w projekcie rządowym (druk sejmowy nr 3416) prócz szkód powstałych z winy umyślnej wyłączy również z zakresu ochrony ubezpieczeniowej poszczególnych grup zawodowych szkody powstałe w wyniku rażącego niedbalstwa, co w opinii Rzecznika Ubezpieczonych jest posunięciem zbyt daleko ograniczającym oferowaną ochronę ubezpieczeniową.

W projekcie rządowym (druk sejmowy nr 3416) ustawy o zmianie ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych oraz ustawy - Prawo o ruchu drogowym, przekazanym do Sejmu RP, obok projektu zmiany art. 9 ust 2. znalazła się, w naszej ocenie słuszna propozycja zmiany w art. 11 omawianej ustawy, która poprzez dodanie ust. 2 i 3 włącza w przypadku ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, o którym mowa w art. 4 pkt 4 ustawy odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń za szkody wyrządzone w wyniku rażącego niedbalstwa wraz z prawem roszczenia regresowego zakładu ubezpieczeń w przypadku wystąpienia takich szkód. Tak więc obok projektowanej zmiany art. 9 ust. 2 koniecznym jest równoczesne dokonanie stosownej zmiany w art. 11 ustawy poprzez dodanie ust. 2 i 3 w brzmieniu przyjętym w projekcie rządowym cyt.

„2. Umowa ubezpieczenia obowiązkowego odpowiedzialności cywilnej, o którym mowa w art. 4 pkt. 4 obejmuje również szkody wyrządzone w wyniku rażącego niedbalstwa ubezpieczonego lub osób, za które ponosi on odpowiedzialność.

3. Zakładowi ubezpieczeń przysługuje prawo dochodzenia od ubezpieczonego lub osób, za które ponosi on odpowiedzialność, zwrotu wypłaconego z tytułu ubezpieczeń obowiązkowych, o których mowa w art. 4 pkt 4, odszkodowania za szkody określone w ust. 2, a także w przypadku, jeżeli szkoda została wyrządzona przez ubezpieczonego lub osoby, za które ponosi on odpowiedzialność, w stanie po użyciu alkoholu albo pod wpływem środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii.”

Obie zmiany stanowią uzupełniającą się całość, będącą rozwiązaniem kompromisowym, likwidując zagrożenia istniejące w sytuacji obowiązywania dotychczasowej regulacji a jednocześnie utrzymując ochronę ubezpieczeniową

w tym zakresie na pożądanym dla ubezpieczonych i uprawnionych z umów ubezpieczenia poziomie

Łącząc wyrazy szacunku,

Pozostaję z poważaniem

Rzecznik Ubezpieczonych

dr Stanisław Rogowski